

SSSSpør advokaten

NTFs advokater får mange spørsmål om praktiske og juridiske problemstillinger fra tannlegenes hverdag. Tidende tar opp enkelte av disse problemstillingene i en egen spalte. Leserne oppfordres til å komme med egne spørsmål som kan sendes til redaksjonen.

Pasientopplysninger til politiet?

Jeg er blitt kontaktet av politiet og blitt bedt om å komme med informasjon om en pasient. De oppgir at en navngitt person er mistenkt for en straffbar handling og at politiet ikke har lyktes i å komme i kontakt med vedkommende. Politiet har under etterforskningen funnet ut at den mistenkte har benyttet et kredittkort ved vår klinikk. De ber om å få tilsendt pasientens kontaktinformasjon.

Kan politiet uten videre be om dette, hvordan forholder jeg meg til forespørselen?

Svar: Nei, politiet kan ikke uten videre be om dette. Utgangspunktet er at helsepersonell har taushetsplikt.

Taushetsplikten finnes omtalt flere steder i lovverket. Viktig for helsepersonell er helsepersonelloven § 21. Den

pålegger helsepersonell taushetsplikt om folks legemsforhold og sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være helsepersonell.

Taushetsplikten gjelder alt og går lenger enn for eksempel forvaltningsloven, som ikke pålegger taushetsplikt om navn, bosted, personnummer og en del andre opplysninger.

Helsepersonells taushetsplikt skal verne om pasientens personvern og integritet, samt sikre tillit mellom helsepersonell og befolkningen slik at hjelpetrengende oppsøker helsetjenesten og for at helsehjelpen skal kunne bli best mulig.

Taushetsplikten gjelder både i og utenfor arbeidssituasjonen, også helsepersonell imellom dersom man ikke har hjemmel eller lovgrunnlag for å utveksle opplysninger (for eksempel fordi man samarbeider om behandlingen av en pasient) og den gjelder også etter at arbeidsforholdet er avsluttet.

Ifølge Helsedirektoratets nettsted gjelder taushetsplikten også overfor politiet, men under visse forutsetninger kan opplysninger likevel utleveres:

– Pasienten selv, foreldre til pasient under 16 år og pårørende til pasient som ikke er i stand til å samtykke selv, for eksempel på grunn av bevisstløshet, kan samtykke til at opplysninger om pasienten utleveres til politiet.

– I en krise- og katastrofesituasjon hvor en pasient er innlagt på sykehus og det er nødvendig å varsle pårørende via politiet, kan helsepersonell utlevere opplysninger om navn og innleggelsessted til politiet. Samtykkekompetent pasient over 16 år kan nekte utlevering av opplysninger.

– I en krise- og katastrofesituasjon med mange savnede, kan helsepersonellet oppgi navn på pasienter som kommer fra åstedet for krisen eller katastrofen til nødetater og redningsmannskap, i den hensikt at disse skal få oversikt over om noen fortsatt er savnet og for ikke å binde opp ressurser til leting etter personer som er funnet

Helsepersonell kan altså ikke utlevere opplysninger til politiet i etterforskningsøyemed. I slike situasjoner må pasienten eller den som kan samtykke på vegne av pasienten gi sitt samtykke til utlevering av opplysninger.